

MARTTILAN KIRKON SAARNATUOLIN KONSERVOINTI

-AJALLA 3.9.1979 - 21.3.1980 TYÖPÄIVIÄ 136 T. HILTUNEN
TYÖN VALVOJA P. PIETARILA MUS. VIRASTO

HISTORIAA: VALMISTUNUT N. VUONNA 1650; PIETARI BRAHEN LAHJOITTAMA
- SIIRRETTY NYK. KIRKKOON SEN VALMISTUTTU V. 1765
- ALKUPERÄINEN POKSIVÄRI VIININPUNAINEN; MYÖHEMMIN SININEN
- MAALATTU VALKOISEKSI JA KORISTEITA KULTAPRONSSATTU V. 1865,
TÄMÄN JÄLKEEN VIELÄ KERTAALLEEN MAALATTU VALKOISEKSI
- TUOLIN TAKAOSASSA KALVEREUS NW. 1815. D. 17. MI
- JALUSTASSA SEUR. MAALAREIDEN NIMET (HAKM. MARMOROINTIPINNASSA)
O. A. BERGSTRÖM, C. FLINK JA A. M. GRÖNDAHL

KONSERVOINTI

YLEISTÄ: TUOLIN ALAOSAN VALKOISET VÄRIKERROKSET POISTETTU AMMO-
NIAKKIA (25%) JA MAALIN POISTOAINETTA (merkki: RAPIDONE)
KÄYTTÄEN SEKÄ MEKAANISESTI. TÄMÄN JÄLK. MAALAUUS (kult. tumbi-
väriin)
- YLÄOSAN (= 'HATUN') KORISTEET PESTY LAHENNETULLA
AMMONIAKILLA, JONKA JÄLK. PÄÄLLEMAALAUUS (kult. tumbi väriin),
'HATUN' ALAPINTA KÄSITELTY KUTEN TUOLIN ALAOSAN
- KAIKKI NÄKYVIMMÄT HALKEAMAT TIKUTETTU SEKÄ PUUTTUVA
KORISTEET OSIN TETTY, PUUSEPPÄ O. PÖHÖ
- TUOLIN ALKUPERÄISVÄRITYKSEN OLLESSA VIININPUNAINEN, PÄÄDYT-
TIIN SINISEEN YLEISVÄRITYKSEEN, KORISTEIDEN OSALTA ALKUPE-
RÄISVÄRITYKSEEN, KUITENKIN VÄREJÄ VAALENTAEN YHTENÄISEN
KOKONAISKUVAN SAAMISEKSI, SAMOIN TUOLI 'SINISENÄ' SOPI
PAREMMIN NYKYISEEN TILAAN.

OVI

- VALKOISET VÄRIKERROKSET POISTETTU
- SINISTÄ VÄRIPINTAA PAIKKAMAALATTU
- YLÄOSAN VAAKUNA LEHDYKKÖINEEN PUHDISTETTU
- ALKUPERÄINEN VÄRI MUSTA, JOSSA TOD. NÄK. OLLUT MARMOROINTIA
- LOPUKSI OVI KÄSITELTY VERNISSALLA (merkki: TALENS REMBRANDT
RETOUCHING VARNISH
suhteepullo)

JALUSTA

- VALKOINEN VÄRIKERROS POISTETTU
- ALA HARMAAPOHJAINEN MARMOROINTI
- MAALATTU SINISEKSI
- ALKUPER. VÄRI VIININPUNAINEN
- LOPUKÄSITELTY KUTEN OVEN

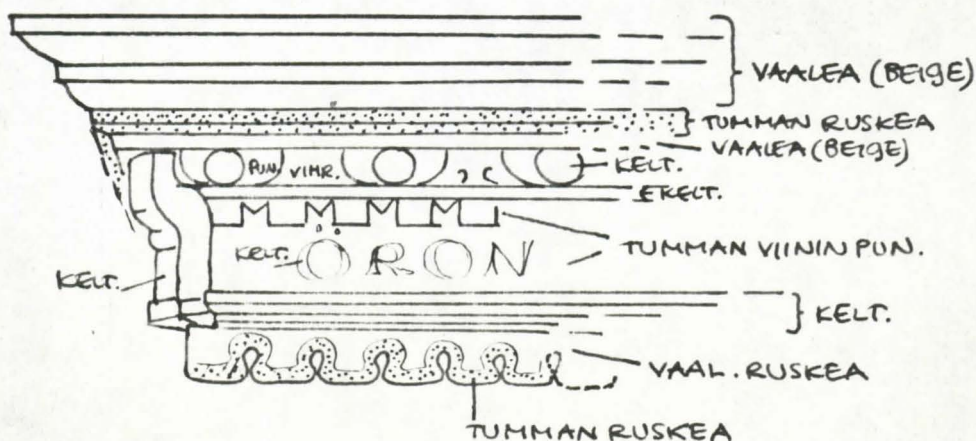
ALAOSA

- VALKOISET VÄRIKERROKSET JA KULTAPRONSSAUKSET POISTETTU
- SINISTÄ VÄRIPINTAA PAIKKAMAALATTU (n. 80% maalattu)
- KAIKKI KORISTEET JA LISTOITUKSET MAALATTU
- KAIKKIA VEISTOKSIA HIUKAN PAIKKAMAALATTU, KUITENKIN NIITÄ PUHDISTETTAESSA HAVAITTUJA JA LÄHES HÄVINNETÄ 'HOPEAKORISTEITA' EI UUSITTU (esim. hiuksissa ja pannoissa). SINISENÄ KAUTENA VEISTOKSET OLLA KULTAPRONSSATTUJA
- KAIKKI APOSTOLIT NISSEISSÄ SEKÄ PYSTYPUISSA OLEVAT PÄÄFIGUURIT KIINNITETTY PUURUUVAIN (ennen nauloin)
- TIIMALASIN PIDIKETANKO VAIN PUHDISTETTU → ALKUP. VÄRI
- LOPUKSI PINNAT KÄSITELTY LAIMENNETULLA VIBERT RETUSSIVERNISSALLA

YLÄOSA

- YLÄPUOLISET KORISTEET PUHDISTETTU, TUTKITTU ALKUPERÄISET VÄRIT JA MAALATTU. KAIKKI KULTAPRONSSAUKSET POISTETTU
- KAIKISTA PÄÄFIGUUREISTA POISTETTU VALK. VÄRIKERROKSET JA ALKUPERÄISIÄ PINTOJA PAIKKAMAALATTU
- JOUTSEN MAALATTU ALKUPERÄISEN VÄRISEKSI
- P. BRAHEN VAAKUNA PUHDISTETTU JA HIUKAN PAIKKAMAALATTU
- KAIKKI NYKYISET SINISET PINNAT OVA OLEET VIININPUNAISIA
- NYKYISET KELTAISET PINNAT MAALATTU ALKUPER. VÄRIIN MUKAAN
- REUNUSTA KIERTÄVÄ TEKSTITYS POHJAVÄRENEEN OTETTU ESILLE JA MAALATTU. TEKSTI KUULUU: BÖJR: EDER; ÖRON HJËT OCH KOMMER; TIL MIGH HÖRER JÄ; FÄÄR SIAL LEFVA; JESAJA 55: V3
- ALKUPINNAN VALK. VÄRIKERROKSET SEKÄ VAAL. SININEN POISTETTU
- MAALATTU ALKUPER. VÄRITYKSEN MUKAAN, KUITENKIN LISTOITUKSET MAALATTU VAAL. SINISEKSI, ALKUPER. VIININPUN.
- SISÄREUNUKSEN ALAOSAT VAIN PUHDISTETTU → ALKUPERÄISVÄRI
- TUOLIN TAKAOSA MAALATTU; WINTER ALKUDIMAKALI 4234 SAMOIN ETUPUOLEN PYSTYLAUDOITUS
- KAITTEEN YLÄANNAT MAALATTU; EMPIRE 791.10

YLÄOSAN ALKUPER. VÄRITYSTÄ

ENNE KONSERVOINTIA

KONSERVOITUNA

KONSERVOITUNA

VALKOISTEN VÄLKERROSTEN POISTOA, OIKEA PUOLI N. KONSERVOITU
NISSEISSÄ NÄKYVÄ PUN. VÄRI ALKUPERÄISVÄRI
JALUSTASSA NÄKYNISSÄ HÄM. MAKROKOINTIA

KONSERVOITUNA

↓ ENNEN KONSERVOINTIA ↑

VALK. VÄLKKEEROKSIA POISTETTU

VALK. VÄLKKEEROKSIA POISTETTU
KORISTEITA OSIN MAALATTU

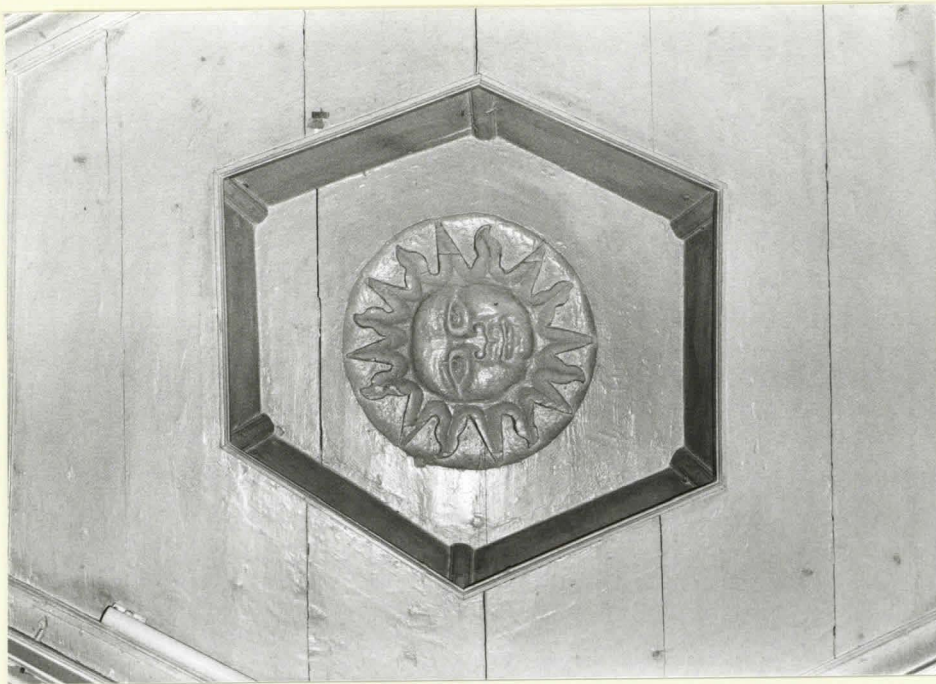

↓ ENNEN KONSERVOINTIA ↑

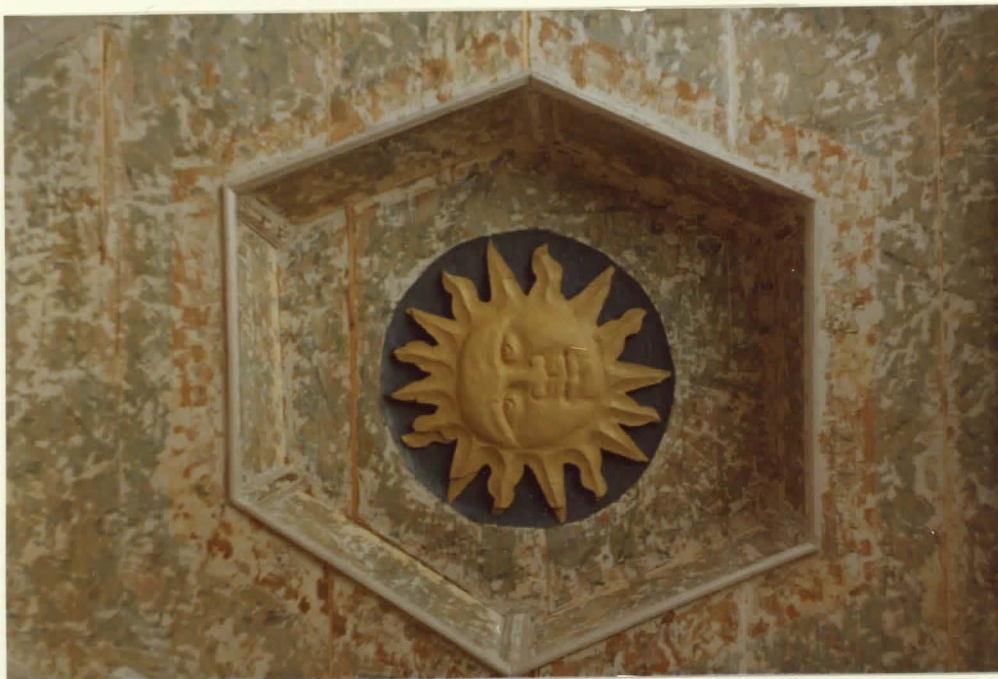

↓ KONSERVOITUNA ↑

ENNEN KONSERVOINTIA

VALK. VÄRKKERÖSTEN POISDA, HALKEAMIA TIKUTETTU
KORINKO JA SIN. VÄRI MAALATTU

KONSERVOIMINA

ENNEN KONSERVOINTIA

↓ KONSERVOITUNA ↑

